

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	5
Capitolul I	
Mandat secretar de stat Florin-Daniel Șandru	11
Capitolul II	
Mandat secretar de stat Cristian-Ioan Videscu	19
II.1. Componenta de resursă umană	19
II.2. Bilanț activitate	19
Capitolul III	
Mandat secretar de stat Paul-Claudiu Cofîrleț	23
III.1. Componenta de resursă umană	23
III.2. Bilanț de activitate	25
Capitolul IV	
Proiecte	33
IV.1. Solicitarea proiectelor	33
IV.2. Evaluarea proiectelor	39
IV.3. Analiza calendarului de evenimente dedicate Centenarului României Mari pe segmentul de investiții ..	45

Capitolul V

Parteneriate interne și internaționale	47
V.1. Relația cu Republica Moldova – tipuri de activități..	48
V.2. Strategia pentru diaspora	54

Capitolul VI

Ghidul vizual al Centenarului	57
VI.1. Strategia de promovare.....	58
VI.2. Proiecte de promovare: între eșecuri și realizări	63

Capitolul VII

Liste importante privind momentul istoric al Unirii de la 1 Decembrie 1918.....	67
VII.1. Personalități ale Marii Uniri.....	67
VII.2. Principalele localități unde s-au întâmplat evenimente legate de Marea Unire	69
VII.3. Personalități care și-au riscat viața pentru reîntregirea neamului.....	71
VII.4. Membri ai puterilor regionale care au renunțat la funcții pentru Unirea cu România.....	72

Anexe.....	75
-------------------	-----------

Capitolul I

MANDAT SECRETAR DE STAT

FLORIN-DANIEL ȘANDRU

I.1. Scurt istoric al Departamentului

Aniversările centenare au debutat, din punct de vedere legislativ, odată cu Hotărârea nr. 24/2014 privind instituirea Programului național „România 100”. Guvernul României a adoptat această hotărâre ce prevedea desfășurarea programului de aniversare a 100 de ani de la crearea statului național unitar român. Astfel a fost creat Comitetul național pentru pregătirea, organizarea și coordonarea acțiunilor din programul mai sus menționat, având în componență reprezentanți a 10 ministere și prezidat de prim-ministrul României.

Departamentul CENTENAR a fost creat în baza Hotărârii Guvernului nr. 465/2016, funcționând ca structură fără personalitate juridică în subordinea primului ministru, finanțată de la bugetul de stat prin bugetul Secretariatului general al guvernului, având ca obiectiv coordonarea la nivel național a pregătirii, organizării și desfășurării manifestărilor, acțiunilor și proiectelor de aniversare a Centenarului României (1918-2018) și a Primului Război Mondial.

Organizarea și structura departamentului se află în Regulamentul de organizare și funcționare a Departamentului Centenar.

Operaționalizarea sa a survenit la jumătatea lunii august 2016.

I.2. Resurse umane

Numărul maxim de posturi pe care departamentul îl avea la dispoziție conform organigramei era de 25, inclusiv demnitarul.

Departamentul a fost condus de un secretar de stat, numit și eliberat din funcție prin decizia primului ministru. În perioada menționată în raport, departamentul a fost condus de domnul secretar de stat, Florin-Daniel Șandru (9 august 2016 – 1 februarie 2017). Menționez că domnul Florin-Daniel Șandru și-a înaintat demisia de onoare domnului prim-ministru Sorin Mihai Grindeanu în data de 1 februarie 2017¹.

Secretarul de stat dispunea de un cabinet propriu de lucru, format dintr-un director de cabinet și trei consilieri. Directorul de cabinet se afla în subordinea directă a demnitarului, având ca principală atribuție coordonarea întregii activități a cabinetului.

Separat de cabinetul secretarului de stat, departamentul era structurat după cum urmează:

- Serviciul Manifestări, Acțiuni și Proiecte de Aniversare, condus de un șef de serviciu;
- Biroul Analize și Sinteze, condus de un șef de birou;

¹ Mai multe informații: <http://www.mediafax.ro/politic/seful-departamentului-centenar-a-demisionat-din-guvern-16145502>

- Biroul Comunicare și Relația cu Instituțiile Publice, condus de un șef de birou.

Departamentul CENTENAR era o structură fără personalitate juridică, aflată în subordinea primului ministru și finanțată de la bugetul de stat prin bugetul Secretariatului general al guvernului. Departamentul CENTENAR a solicitat domnului prim-ministru Dacian Cioloș, prin intermediul unui document programatic (Nr. 134/FDS/24.10.2016), reorganizarea Departamentului CENTENAR într-o nouă structură cu personalitate juridică, având statutul de ordonator terțiar de credite și dreptul de a iniția proiecte la nivelul Secretariatului general al guvernului și acordarea unei linii de buget specifice în interiorul bugetului SGG. Măsurile fiind absolut necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, precum și pentru derularea proiectelor propuse de Departamentul CENTENAR și pentru îndeplinirea rolului de coordonare a manifestărilor dedicate marcării Centenarului Primului Război Mondial și al Marii Uniri.

I.3. Activitatea

Departamentul CENTENAR a prezentat, într-un Raport de activitate înaintat primului ministru Sorin Mihai Grindeanu (Nr. 380/FDS/5.01.2017), o serie de propuneri concrete cu privire la modul în care considera că poate fi marcat în anii 2017 și 2018 Centenarul Primului Război Mondial și al Marii Uniri.

În acest sens, departamentul a întocmit un **Document Programatic** ce conține o **Analiză sintetică** a propunerilor venite din partea ministerelor și a altor instituții din administrația centrală,

și un set de propuneri de principii, dimensiuni, criterii și acțiuni în vederea elaborării **Strategiei guvernamentale de marcarea a Centenarului Primului Război Mondial și al Marii Uniri.**

În perioada amintită, departamentul și-a structurat activitatea pe următoarele componente²:

- STRATEGII
- NOTE DE FUNDAMENTARE
- MESAJE ȘI DISCURSURI
- PROIECTE CENTENAR
- DOCUMENTARE, CERCETARE
- COMUNICARE ȘI IMAGINE
- PARTENERIATE, ÎNTÂLNIRI ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE
- EVENIMENTE ORGANIZATORI/COORGANIZATORI
- LEGI/ACTE NORMATIVE
- ACTIVITĂȚI ADMINISTRATIVE/SECRETARIAT

I.4. Gestionarea proiectelor de aniversare

Departamentul CENTENAR a organizat un grup interministerial de lucru cu rolul de a facilita centralizarea propunerilor de proiecte și manifestări ale ministerelor și ale altor instituții centrale, locale și instituții de cultură și învățământ.

² Activitatea în detaliu se poate regăsi în **Raportul de activitate** (Nr. 380/FDS/5.01.2017), aflat la secretariatul Departamentului Identitate Națională.

A fost elaborat un formular pentru propunerile de proiecte care a fost trimis în format electronic tuturor partenerilor externi (ministere, instituții etc.).

S-a fost elaborat un Ghid de redactare a propunerilor de programe, proiecte și manifestări dedicate marcării Centenarului Primului Război Mondial și al Marii Uniri, inclusiv o serie de criterii de eligibilitate, care a fost trimis tuturor partenerilor externi, în format electronic, urmând ca până la 01.11.2016, propunerile să se regăsească la secretariatul departamentului în vederea centralizării.

Grupul de lucru interministerial s-a reunit în două întâlniri în anul 2016, prima în 12 septembrie, iar a doua în 6 octombrie 2016. Departamentul CENTENAR a pus la dispoziția grupului interministerial **249 de propuneri de programe, proiecte și manifestări**, centralizate și evaluate, cu o valoare estimativă totală de **144 000 000 de euro**.

Propunerile de proiecte, manifestări, acțiuni centralizate de departament, au fost axate pe **trei dimensiuni**: cea **educațională** (preponderent în manieră clasică), cea a **memoriei instituționalizate** (sub forma ceremoniilor, publicațiilor și evenimentelor științifice tematice), precum și cea a **restaurărilor de monumente și edificii** cu relevanță pentru Primul Război Mondial și Marea Unire.

Inițiativele ce vizau proiectele de infrastructură au fost reduse, făcându-se remarcată doar propunerea Arhivelor Naționale ale României de construcție a unor depozite moderne, foarte necesare acestei instituții. Departamentul a susținut utilitatea lucrărilor de restaurare propuse, considerând că **o atenție mai**

mare acordată funcționalizării post-restaurare a obiectivelor, în funcție de criteriile de sustenabilitate economică, ar oferi un suport mai bun pentru decizia cu privire la alocarea sumelor solicitate.

I.5. Comunicare și imagine – Social-Media

La data de 15 decembrie 2016 a fost conceput, construit și lansat site-ul departamentului (Nr. 380/FDS/5.01.2017).

A fost realizat conceptul paginii Facebook *România Centenară*, concept Twitter@*România Centenară*; Instagram *România Centenară*; YouTube (Nr. 380/FDS/5.01.2017).

A fost realizată expoziția *Personalități ale Marelui Război*, vernisată în Palatul Victoria, Holul Oglinzilor, 26.10-7.11.2016. (Nr. 380/FDS/5.01.2017).

Începând cu luna martie a anului 2017, Biroul Analiză și Sinteză a conceput o platformă online, o *mică enciclopedie a Centenarului*, cu un rol exclusiv educativ, în scopul creșterii nivelului de învățare și înțelegere a utilizatorilor față de evenimentele ce au contribuit la realizarea Marii Uniri din 1918 și la consolidarea statului național unitar român.

I.6. Parteneriate, întâlniri și relații internaționale

Au fost inițiate mai multe parteneriate cu ministere, autorități publice centrale și locale, ONG-uri: Muzeul Național de Istorie a României, Arhivele Naționale ale României, Biblioteca Metropolitană, CENAFER.

A fost purtată o corespondență, precum și mai multe întâlniri cu reprezentanți ai Ambasadei Franței în vederea participării la ceremonii, evenimente și la o viitoare cooperare pentru marcarea Centenarului în anul 2017.